

ДОСТОВІРНІСТЬ ДОКАЗІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Перунова Олена Миколаївна

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

Згідно ст. 76 ЦПК України: Доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: письмовими, речовими і електронними доказами; висновками експертів; показаннями свідків [1, с. 55].

Цивільне судочинство у своїх розглядах використовує певні юридичні факти, які взагалі дають оцінку змісту процесуальної форми для кожної судової справи. Самі по собі докази в засадах ЦПК України набули за цей час вимоги, якими можливо охарактеризувати притаманність їх застосування і значення для цивільного процесу, це перш за все: належність доказів; правило доступності засобів доказування; допустимість засобів доказування; належність доказів; достовірність доказів; достатність доказів; стандарт доказування; правила подання доказів; витребування доказів судом; обов'язок щодо доказування; розподіл обов'язку щодо доказування; звільнення від доказування; презумпції та доказова діяльність; «форми» електронних доказів; оригінал електронного документу; роздруківки електронного листування, Інтернет – сторінок; відеозапис; скрін – шоти повідомлень з телефону та планшету, роздруківки з Viber; оцінка електронних доказів; витребування оригіналів електронних доказів.

Отже, безперечно всі ці характеристика важливі для вирішення законного і обґрунтованого рішення з боку суду, але вважаємо, що саме достовірність дає правову основу оцінки доказової бази для справи, тому що представляє сумарну оцінку юридичних фактів, певної інформації з різних джерел походження.

Також слід підкреслити, той факт, що лише останній час у ЦПК України зазначені норми права, які містять розуміння положень до цієї характерної вимоги цивільної процесуальної форми при вирішенні справи, а саме це ст. 79 та ст. 80 ЦПК України. Так, ст. 79 має назву *достовірність доказів* і включає лише одне положення, а саме: достовірними є докази, на підставі яких можна встановити дійсні

обставини справи. Ст. 80 ЦПК України в своїх засадах має лише два положення, а саме: достатніми є докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування; питання про достатність доказів для встановлення обставин, що мають значення для справи, суд вирішує відповідно до свого внутрішнього переконання.

Вважаємо, що більша частина з цих законодавчих положень мають можливість на існування, але хотілося б більшої конкретики, особливо, того положення, що стосується можливості вирішувати суду відповідно до свого *внутрішнього переконання суду*, хотілося б на наш погляд більшої правової стандартизації цього положення, тому, що виглядає так, що тут задіяне більше вимога, яка стосується достатності доказів, що представляються у суді. Здається, що таке судове рішення може викликати певну недовіру і сумнів з боку сторін, що беруть участь у розгляді справи, тому і це буде пов'язано з тим, що не була розкрита можливість в повному об'ємі саме пізнання для результату винесення обґрунтованого і законного рішення. Виходить, що ця засада лише обмежує об'єктивності уявлення для всіх учасників сторін, обмежує їх пізнання, яке може існувати в даному випадку лише для цивільного суду і судді в цілому.

Підкреслимо, що перш за все цивільний процес в основі своєї має змагальність між сторонами, які мають формат представлення суду юридичних фактів, що дадуть змогу визнати правою одну зі сторін, тому все ж таки суд повинен дати максимальну можливість реалізувати права цих сторін і самому реалізувати можливість максимального занурення до характерних ознак цієї справи і її обґрунтування.

Сучасні наукові дослідження доводять, що під достовірністю доказів слід мати на увазі такий рівень правдивості доказових відомостей, що дає змогу суду з високим ступенем ймовірності бути переконаним в існуванні або не існуванні фактів чи обставин, які входять до предмета доказування, а також визначити відповідні дані доказами [2, с. 169].

Таким чином, вважаємо, що достовірність повинна вказувати на багатоманітність доказової бази, що була застосована при розгляді цивільної справи і та вимога, яка не залишає місця для сумніву, що щось було забуто, або взагалі не переглянуто судом, або не була дана можливість учасникам судового процесу надати такий факт, що можливо у процесі його перегляду, надасть якусь правову інформацію, що може мати значення для винесення судового рішення і визнання правоти однієї із сторін. Цивільна процесуальна форма не повинна мати внутрішні протиріччя між правовими явищами, вона повинна діяти згідно стандартів максимального пізнання істини.

Література:

1. Цивільний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 липня 2024 р. К. : Паливода А. В., 2024. 336 с.
2. Грабовська О. О. Теоретико-правові проблеми доказування у цивільному процесі України : дис. докт. юрид. наук : спец. 12.00.03; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Київ, 2018. 563 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-30>

ПОНЯТТЯ ТА ПРОВОА ПРИРОДА ПРАВА ЗАБУДОВИ ЧУЖОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Семиренко Павло Якович

*аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

Стала динамічність розвитку цивільно-правових відносин в Україні, яка зумовлена широкою глобалізацією та прискоренням процесів розвитку суспільства у всьому світі зумовлює необхідність подальшого комплексного дослідження такого виду речового права як суперфіцій.

Регулювання поняття суперфіцію, права користування чужою земельною ділянкою для забудови, здійснюється главою 16-1 Земельного кодексу України та главою 34 Цивільного кодексу України.

Згідно визначення наведеного в ст. 395 ЦК України суперфіцій є окремим видом права на чуже майно та один з різновидів речового права.

Суперфіцій – це право користування чужою земельною ділянкою для забудови, що виникає на підставі договору між власником земельної ділянки та особою, яка виявила бажання користуватися цією земельною ділянкою для таких потреб, відповідно до Цивільного кодексу України.

Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій) може виникати також на підставі заповіту. (Стаття 102-1 ЗК України).

Більш конкретизована дефініція суперфіцію наведена в ч. 1 ст. 413 ЦК України, згідно якої власник земельної ділянки має право надати її